

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
— — — — —
DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Warszawa, 28 marca 2018 r.

DWST-WOOS.3532.43.2018.DC

Pan
Robert Kamionowski
Redaktor Naczelny
Bloga Prawoiedukacja.pl
Al. Jana Pawła II nr 27
00-867 Warszawa

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na pytania dotyczące interpretacji niektórych przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych i ustawy – Karta Nauczyciela, uprzejmie proszę o przyjęcie wyjaśnień.

Ad. I. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U poz. 2203) dotacje, o których mowa m.in. w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań placówek wychowania przedszkolnego, szkół lub placówek w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

1) pokrycie wydatków bieżących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, w tym na:

a) wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce oraz osoby fizycznej prowadzącej przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego - w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie:

- 250% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017 r. poz. 1189) - w przypadku publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz niepublicznych przedszkoli, o których mowa w art. 17 ust. 1, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach

podstawowych, o których mowa w art. 19 ust. 1, i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 21 ust. 1,

- 150% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela – w przypadku niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, niewymienionych w tiret pierwszym, oraz niepublicznych szkół i placówek,

b) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe;

2) zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmujących:

a) książki i inne zbiory biblioteczne,

b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach,

c) sprzęt rekreacyjny i sportowy dla dzieci i młodzieży,

d) meble,

e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości określonej zgodnie z art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.

W opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej, powyższe oznacza, że przepis art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dotyczy:

- każdej osoby fizycznej zatrudnionej, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce,

- osoby fizycznej prowadzącej przedszkole, szkołę lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora tego przedszkola, szkoły lub placówki,

- osobę fizyczną prowadzącą inną formę wychowania przedszkolnego jeżeli prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego.

Ad. II. Przepis art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w zakresie ograniczenia maksymalnego wynagrodzenia finansowanego ze środków dotacji dotyczy wszystkich osób zatrudnionych w danej szkole czy placówce, niezależnie czy praca wykonywana jest w oparciu o umowę o pracę, umowę cywilnoprawną. W opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej sformułowanie „w wysokości nie przekraczającej miesięcznie 250%/150% średniego

wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego" mogłoby być interpretowane jako dotyczące średniego wynagrodzenia w ujęciu rocznym. Potrzeba ewentualnej zmiany przepisów ustawowych w powyższym zakresie (doprecyzowanie przepisów) zostanie rozważona przy najbliższej nowelizacji przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, tak aby przepis ten nie budził wątpliwości.

Zróżnicowanie wysokości wynagrodzenia pracowników szkół publicznych i niepublicznych wynika przede wszystkim z faktu, że szkoły i placówki niepubliczne mogą pobierać czesne, z którego mogą dofinansować wynagrodzenie pracowników. Szkoły publiczne, nie mogąc pobierać czesnego, nie mają możliwości skorzystania z tego rodzaju dodatkowego finansowania działalności szkoły lub placówki.

Uprzejmie informuję, że od 1 kwietnia 2018 r. średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wynosić będzie 5336 zł, a zatem maksymalne wynagrodzenie osoby zatrudnionej w szkole i placówce publicznej finansowane ze środków dotacji może wynieść 13 340 zł, a w szkole lub placówce niepublicznej – 8 004 zł w ujęciu miesięcznym.

Ponadto uprzejmie informuję, że główna zasada dotowania placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe, w odniesieniu do placówek publicznych (art. 28 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych) stanowi, że otrzymują one, po spełnieniu odpowiednich warunków, na każdego wychowanka dotację z budżetu powiatu w wysokości równej podstawowej kwoty dotacji dla placówek danego rodzaju, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, zaś w przypadku placówek niepublicznych kwota dotacji określona została (art. 29 ust. 1 ww. ustawy) w wysokości przewidzianej na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej. Kwoty dotacji przeznaczone na realizację zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju (art. 15 ww. ustawy) oraz zajęć rewalidacyjno – wychowawczych (art. 30 ww. ustawy) określone są w na takim samym poziomie niezależnie od tego czy placówka jest publiczna czy niepubliczna.

Ad. III. Zgodnie z art. 35 ust. 1 lit. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych limit pokrywania wynagrodzeń osób fizycznych z dotacji dotyczy wszystkich osób zatrudnionych w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, w tym osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Ad. IV. Ustawą o finansowaniu zadań oświatowych, w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189) został dodany art. 10a, zgodnie z którym w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, nauczycieli zatrudnia się na podstawie umowy o pracę, zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. Przepis ten wejdzie w życie z dniem 1 września 2018 r. Będzie on dotyczył wszystkich nauczycieli, w tym również nauczycieli specjalistów:

pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych czy doradców zawodowych.

Uregulowanie sposobu zatrudniania nauczycieli w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego dokonane zostało w celu zapewnienia odpowiedniej jakości procesu nauczania w tych jednostkach, bezpieczeństwa uczniów i wychowanków, a także w trosce o zapewnienie nauczycielom tych jednostek możliwości korzystania z uprawnień pracowniczych. Do prowadzenia zajęć w ww. przedszkolach, szkołach i placówkach nierzadko nawiązywane są z nauczycielami umowy cywilnoprawne, których istota z jednej strony nie jest dostosowana do charakteru pracy nauczyciela, z drugiej zaś ogranicza możliwość korzystania przez nauczycieli z uprawnień pracowniczych.

Prowadzenie zajęć w szkole wiąże się z koniecznością osobistego świadczenia przez nauczyciela umówionego rodzaju pracy na rzecz pracodawcy, w określonym miejscu i w określonych godzinach, w sposób ciągły, jak również niezbędne jest, aby wykonywane zadania były poddane bieżącemu nadzorowi. Charakter tej pracy przesądza zatem, że zatrudnienie ww. nauczycieli nosi cechy stosunku pracy i powinno być dokonywane na podstawie umowy o pracę. Nie jest bowiem dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy określonej powyżej (art. 22 §1 Kodeksu pracy).

Argumentem przemawiającym za zasadnością przyjętej regulacji jest również możliwość zastosowania do nauczycieli zatrudnionych w szkołach niesamorządowych art. 91b ust. 2b ustawy – Karta Nauczyciela (przepis ten nie znajduje zastosowania w przypadku zawarcia z nauczycielem umowy cywilnoprawnej). Tak więc do tych nauczycieli będą miały zastosowanie w szczególności wymogi dotyczące niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe czy też nietoczenia się postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z przepisami Kodeksu pracy wymiar czasu pracy i rozkład jej wykonywania ustalają dowolnie strony stosunku pracy, przy czym przepisy nie określają minimalnego wymiaru czasu pracy. Wymiar etatu nie wpływa też na możliwość zatrudnienia pracownika w danym systemie czasu pracy. Zatrudnieni w niepełnym wymiarze mogą świadczyć pracę w każdym systemie czasu pracy, określonym w Kodeksie pracy, a także możliwe jest ich zatrudnianie w ruchomej organizacji czasu pracy. Możliwe jest zatem umówienie się na wykonywanie pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy i takie jej rozłożenie, że świadczona jest np. tylko w co drugi weekend. Należy jednak pamiętać,

że w ramach czasu pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzących kształcenie w formie zaocznej, oprócz godzin wykładów, konsultacji, ćwiczeń, zajęć praktycznych i konwersatoriów, do obowiązków nauczyciela należy także poprawianie i ocenianie pisemnych prac kontrolnych i egzaminacyjnych czy inne zajęcia pedagogiczne realizowane z uczniami lub słuchaczami.

Ponadto wyjaśniam, że w art. 25 § 4 pkt 4 Kodeksu pracy zawarty został wyjątek od ogólnej zasady wyrażonej w art. 25¹ § 1, zgodnie z którą okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, zawieranych między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów nie może przekraczać trzech. I tak, przepis ten nie znajdzie zastosowania do umowy o pracę zawartej na czas określony, w przypadku gdy pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie, a zawarcie umowy w danym przypadku służy zaspokojeniu rzeczywistego okresowego zapotrzebowania, i jest niezbędne w tym zakresie w świetle wszystkich okoliczności zawarcia umowy. Przepis ten znajdzie zastosowanie w przypadku zatrudniania nauczycieli do realizowania zajęć np. tylko w jednym semestrze albo w krótszych okresach kształcenia.

Mając na uwadze powyższe, zmiany zawarte w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, w zakresie ustawy – Karta Nauczyciela stanowią nową i pożądaną jakość w zatrudnianiu nauczycieli w szkołach niesamorządowych.

Z poważaniem,

Grzegorz Pochopień
Dyrektor
Departament Współpracy z Samorządem
Terytorialnym
/ – podpisany cyfrowo /